

רבנו יוסף קארו

רבנו משה אלשיך

"משה" שואל מחבירו "יעקב":
אתה רוצה להיות "בן עולם הבא"?
אורח חיים היומיו
לימוד שולחן ערוך אורח חיים
לכל השנה - עמוד אחד ליום
 "יעקב" משיבו: איזה סוג שאלה, זה ששאלת עכשיו?
 כאילו היתה שואל אותי אם אני רוצה להיות, כאילו היה שו"ך אחרת
 איזה טיפס בעולם היה משיבו לך בשלילי?

קודם הלימוד יאמר: הגני רוצה ללמוד. כפי שיביאני הפלמוד לידי מעשה. ולידי מדות ושרות. ולידי ידעית התורה.
 נהריני עושה לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בשם יהוה ובשם אדני מתנבחים יאהדונה"י
 על ידי הנעלים בקהילו וקהימו ביחודא שלים בשם כל ישראל.

המשך סימן קעה – דיני ברכת הטוב והמטיב על היין

ג. הביאו לו יין רע ויין טוב כאחד יברך מיד בורא פרי הגפן על הטוב ופוטרו את הרע ולא יברך על הרע תחלה בורא פרי הגפן כדי לברך אחריו הטוב והמטיב כי לעולם יש לברך על העיקר ועל החביב תחלה:

ד. אין לברך הטוב והמטיב אלא אם כן יש אחר עמו דהכי משמע הטוב לו והמטיב לחבירו והוא הדין אם אשתו ובניו עמו אבל אם הוא יחידי לא:

ה. אם רבים מסובים בסעודה כל אחד מברך לעצמו הטוב והמטיב ולא יברך אחד לכלם דחיישינן שמא יקדימו קנה לזשט כשיענו אמן. הגה: אבל היו מסובים לשתות בלא אכילה אחד מברך לכולם (ועיין לעיל סוף סימן קע"ד):

ו. יין של שתי חביות והכל ממין אחד אם בתוך מ' יום לבצירתו שמוהו בשני כלים חשיבי כשני מינים ומברכין עליו הטוב והמטיב ואם לאחר ארבעים יום חלקוהו אין מברכין עליו הואיל והכל ממין אחד:

סימן קעו – שהפת פוטר את הפרפרת. ובו סעיף אחד

א. ברך על הפת פוטר את הפרפרת דהיינו פירווי פת דק דק שדיבקים עם מרק או דבש ברך על הפרפרת לא פטר את הפת. הגה: בירך על הפרפרת פוטר מעשה קדרה שהוא דייסא וכיוצא בו וכן אם בירך על מעשה קדרה פוטר את הפרפרת (גמרא פקק כ"ד מנרכין ורמב"ם בפירוש המשנה):

סימן קעז – דברים הבאים בתוך הסעודה ואחר הסעודה מה דינם. ובו ה' סעיפים

א. דברים הבאים בתוך הסעודה אם הם דברים הבאים מחמת הסעודה דהיינו דברים שדרך לקבוע סעודה עליהם ללפת בהם את הפת כגון בשר ודגים וביצים וירקות וגבינה ודייסא ומיני מלוחים אפילו אוכלם בלא פת אין טעונין ברכה לפניהם דברכת המוציא פוטרן ולא לאחריהם דברכת המזון פוטרן ואם הם דברים הבאים שלא מחמת הסעודה

דהיינו שאין דרך לקבוע סעודה עליהם ללפת בהם את הפת כגון תאנים וענבים וכל מיני פירות (ועיין לעיל סימן קס"ח סעיף ח') אם אוכל אותם בלא פת טעונין ברכה לפניהם דברכת המוציא אינה פוטרן דלאו מעיקר סעודה הם ואינם טעונים ברכה לאחריהם דכיון שבאו בתוך הסעודה ברכת המזון פוטרם ואם בתחלת אכילתו אכל הפירות (עם פת) ובסוף אכל עמהם פת אפילו אם בינתים אכל מהם בלא פת אינם טעונים ברכה אף לפניהם:

ב. ודברים הבאים לאחר סעודה קודם ברכת המזון שהיה מנהג בימי חכמי הגמרא שבסוף הסעודה היו מושכים ידיהם מן הפת ומסירים אותו וקובעים עצמם לאכול פירות ולשתות כל מה שמביאים אז לפניהם בין דברים הבאים מחמת הסעודה בין דברים הבאים שלא מחמת הסעודה טעונים ברכה בין לפנייהם בין לאחריהם דהמוציא וברכת המזון אין פוטרין אלא מה שנאכל תוך עיקר הסעודה ודין זה האחרון אינו מצוי בינינו לפי שאין אנו רגילין למשוך ידינו מן הפת עד ברכת המזון:

ג. ואם קובע ליפתן סעודתו על הפירות הוו ליה הפירות כדברים הבאים מחמת הסעודה ואפילו אם אוכל מהפירות בתחלת סעודתו בלא פת אינו מברך לא לפנייהם ולא לאחריהם ויש חולקין ולכן טוב שיאכל בתחלה מהפירות עם פת ואז אפילו אם אחר כך יאכל מהם בלא פת אינם טעונים ברכה כלל. הגה: ואף על פי שאינו חוזר לבסוף לאכול עמהם פת מאחר שעיקר קביעות היה עלייהו (צ"ת יוסף ג"ס הר"י):

ד. אף על פי שלא היו הפירות לפניו בשעה שבירך על הפת כיון דללפת את הפת הם באים אינם טעונים ברכה כלל:

ה. אם אחר שבירך על הפת שלחו לו מבית אחרים שאינו סמוך עליהם ולא היה דעתו על הדורון אפילו מדברים שדרכן לבוא ללפת את הפת צריך לברך עליהן כדין נמלך. (הגה: ולא ראיתי נזהרים בזה ואפשר דטעמא דסתם דעת האדם על כל מה שמביאין לו בסעודה. ועיין לקמן סימן ר"ז):

סיב' רנו את סדר השולחן ערוך אורח חיים לשנה – עמוד אחד ליום. ובסדר הזה ימור כל אורח חיים שנה בשנה. ובזה תמלא די מחסורו אשר יחסר לו דבר יום ביומו. ויזכה להיות "בן עולם הבא". גא לפרסם לכל הידידים ובפתי בפסיות ובפתי מדרשות ללבות את הרבים לעילוי נשמת הקרובים. וזה יהיה זכות היותר גדול. וכל המזכה את הרבים זוכה לנצחיים צדיקים.